

An illustration of a city street scene. In the foreground, three stylized figures in green, blue, and red hoodies sit on a blue bench, facing away from the viewer. A blue boombox sits on the ground in front of them. To the right of the bench is a green trash can, a green bag of trash, and some litter including a blue bottle and a green can. A green bicycle is leaning against a blue lamppost. In the background, there are blue buildings, a city skyline, and a sky with orange clouds and musical notes. A large red sign is positioned on the right side of the image.

Aanpak overlast in de openbare ruimte

*December 2022
Gemeente Dordrecht*

DORDRECHT

*De procesbeschrijving
van de aanpak van
Gemeente Dordrecht ten
aanzien van overlast in
de openbare ruimte door
personen*

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Samenvatting	5
1. Inleiding	6
2. Meldingen en het delen van zorgen	7
2.1 Overleggen gerelateerd aan overlast op stedelijk- en wijkniveau	7
2.2 Financiën	8
3. De piramide en overlast in de openbare ruimte	9
3.1 Hinder	9
3.2 Overlast	12
3.2.1 Stap 1. Achterhalen of sprake is van overlast en welke vormen van overlast	13
3.2.2 Stap 2. Overlastgevers in kaart brengen: Onderzoeken wat al is gedaan qua interventies en maatregelen om te beoordelen wat nog meer mogelijk is.	14
3.2.3 Stap 3. Het maken van afspraken wanneer welke interventies worden ingezet en het monitoren van deze interventies.	15
3.3 Ernstige overlast	16
3.3.1 De Kerngroep	17
3.3.2 Opschalen naar het Interventieteam	18
3.3.3 Het Interventieteam	19
3.3.4 De aanpak van het Interventieteam	20
4. Afschalen	21
5. Evalueren	21
Bijlagen	22
Bijlage 1 – Format vragen voor de bevordering van het casusoverleg	23
Bijlage 2 – De Kerngroep en het Interventieteam	24
Het aanmelden bij de Kerngroep	25
De individuele analyse	25
De groepsanalyse	26
Analyse op omgeving	26
De leefgebiedenmatrix	27
De Kerngroep	28
Het Interventieteam	29
Plan van aanpak	30
Interventies	31
Bijlage 3 – Partners en hun instrumenten	32
Bijlage 4 – Brief vanuit de Kerngroep jonger dan 18 jaar	37
Bijlage 5 – Brief vanuit de Kerngroep ouder dan 18 jaar	38
Bijlage 6 – Brief van de burgemeester inzet Interventieteam	39
Bijlage 7 – stappenplan	40

Samenvatting

De aanpak overlast in de openbare ruimte heeft een helder doel: het verbeteren van de leefbaarheid van de stad. De overkoepelende strategie realiseert dat het stappenplan van het proces voor iedere wijk gelijk is, maar laat tegelijkertijd ruimte over om dit proces per casus invulling te geven om de meest effectieve aanpak te realiseren. In deze beschrijving is per niveau (hinder, overlast of ernstige overlast) weergegeven wat de stappen zijn die partners ondernemen en wat de rol is van de Gemeente als regievoerder. Naarmate de ernst van de overlast toeneemt wordt het palet van interventies uitgebreider. Daarnaast kunnen- en mogen de partners indien de ernst toeneemt informatie met elkaar delen. Wel is van belang dat partners goed op de hoogte zijn wanneer dit wel of niet mag. Daarnaast is voor ieder niveau belangrijk dat goed wordt afgewogen waarom een casus wordt opgeschaald of afgeschaald en dus de regie verschuift, welke interventies al zijn ingezet en welke partners betrokken zijn.

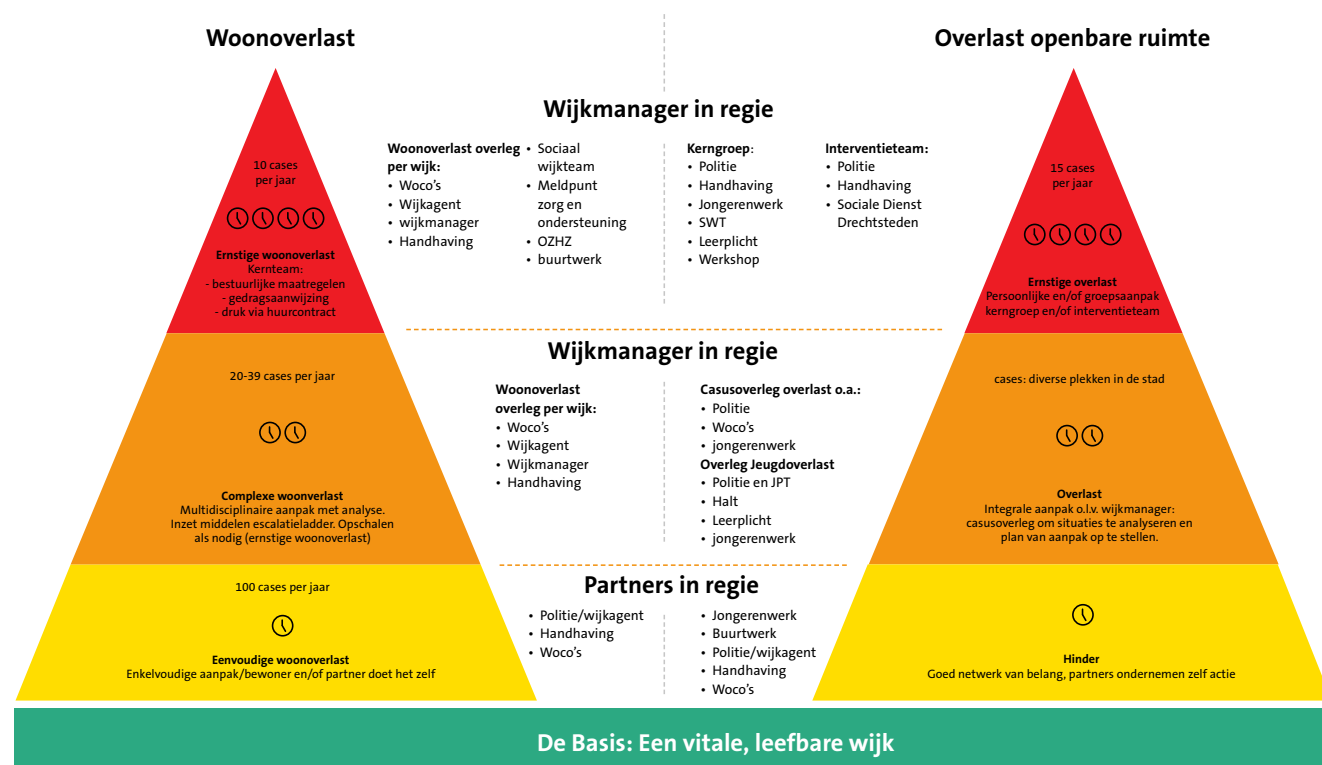
De aanpak start bij vormen van overlast die worden gecategoriseerd als 'hinder'. De partner waar de melding binnenkomt is hier regievoerder en kan zelf, zonder tussenkomst van de gemeente, actie ondernemen. Indien vaker meldingen binnen komen en partners het eens zijn dat een integrale aanpak wenselijk is, wordt de wijkmanager op de hoogte gebracht van de situatie. Hij of zij is vanaf dit moment regievoerder en zal een overleg inplannen om de betreffende situatie te bespreken. Hier zijn de partners aanwezig die op dat moment al een rol vervullen in de aanpak of waarvan wordt verwacht dat zij van toegevoegde waarde zijn, bijvoorbeeld doordat zij bepaalde interventies kunnen inzetten of hulp aanbieden. Tevens kan worden gezocht naar mogelijkheden bij niet-convenant partijen zoals scholen. In deze fase is het van belang dat partners, al dan niet in samenwerking met niet-convenantpartijen, alle mogelijke interventies en maatregelen inzetten om de overlast terug te dringen. Om deze reden hebben wij gevraagd of alle partners een korte beschrijving willen geven van hun organisatie met een aantal (niet voor de hand liggende) interventievoorbeelden die zij eventueel kunnen inzetten. Hopelijk kunnen partners elkaar hierdoor al vanaf de eerste fase gemakkelijker inschakelen en om hulp vragen. Op het moment dat de integrale aanpak onder regie van de wijkmanager geen- of weinig effect heeft en er sprake is van ernstige overlast kan er nog een keer worden opgeschaald. In deze fase kan de Kerngroep worden ingezet en in de meest ernstige gevallen gaat het Interventieteam een rol spelen. De wijkmanager heeft nog steeds de regie over de gehele overlastaanpak tenzij (bijna) de hele groep wordt doorgezet. De regie verschuift dan naar de voorzitter van de Kerngroep. In zowel de Kerngroep als het Interventieteam zijn verschillende partners structureel aanwezig en kunnen daarnaast, afhankelijk van de casus, andere partners worden uitgenodigd indien zij een relevante bijdrage kunnen leveren.

Uit praktijkvoorbeelden en gesprekken blijkt dat er al goede samenwerkingsverbanden zijn. Dit is niet enkel waardevol voor het beleid ten aanzien van overlast, maar kan tevens relevant zijn voor andere beleidsterreinen. Voorbeelden zijn onderwijs (kunnen hier stappen worden ondernomen om de overlast te verminderen of te voorkomen?) en onderhoud van de openbare ruimte (bijvoorbeeld wanneer een fysieke ingreep moet worden gedaan). Door middel van deze procesbeschrijving verwachten we de samenwerking te kunnen versterken om de overlast zo snel mogelijk in te dammen en te voorkomen.

1. Inleiding

Gemeente Dordrecht heeft al langere tijd aandacht voor overlastproblematiek, waaronder overlast in de openbare ruimte. Een gevolg hiervan is de herontwikkeling van de aanpak ‘overlast openbare ruimte’ in 2016. Destijds is een convenant opgesteld wat in 2017 door de partners is ondertekend. Hierin spreken zij af om (persoons) gegevens van individuen die overlast veroorzaken in de openbare ruimte met elkaar te delen. In 2022 is op basis van deze procesbeschrijving een Data Protection Impact Assessment (DPIA) en een nieuw convenant opgesteld ten aanzien van de aanpak overlast in de openbare ruimte. Daarnaast is in 2021 het uitvoeringsplan Woonoverlast vastgesteld. Voor zowel de aanpak woonoverlast als de aanpak overlast openbare ruimte is de doelstelling het voorkomen, terugdringen en waar mogelijk, oplossen van de overlast voor een leefbare wijk. Het is van belang dat alle partners de doelstelling willen nastreven door middel van goede samenwerkingsverbanden en dat daarnaast maatwerk wordt geleverd zodat de meest effectieve aanpak tot stand komt. Partijen moeten daarom helder voor ogen hebben wat hun taken zijn, wanneer zij moeten doorschakelen naar andere partners, welke informatie zij met elkaar mogen delen en hoe zij zo snel mogelijk tot een gewenste oplossing kunnen komen voor een probleem. We verwachten dat dit document hierbij gaat helpen.

De aanpak ten aanzien van overlast in de openbare ruimte zal hieronder verder worden beschreven. De aanpak is opgedeeld in drie in elkaar overlopende niveaus van overlast. Binnen deze niveaus worden de stappen weergegeven die partijen zetten om de overlast terug te dringen. Daarnaast is aandacht voor het al dan niet delen van persoonsinformatie tussen partners over de overlastgevende individuen. Deze niveaus zijn voor twee vormen van overlast, woonoverlast en overlast in de openbare ruimte, samenvattend weergegeven in de onderstaande afbeelding. In dit document wordt enkel de aanpak ten aanzien van overlast in de openbare ruimte beschreven. Voor woonoverlast is een aparte procesbeschrijving, DPIA en convenant opgesteld. De piramide geeft weer dat een toename in de ernst van de overlast resulteert in een toename van de gemiddelde tijdsinvestering per casus.

2. Meldingen en het delen van zorgen

Het proces start met een melding van overlast. Veruit de meeste meldingen worden gedaan bij de politie. Dit is tevens het advies aan iedereen die hinder of overlast ervaart: meldt dit bij de politie. Zij kunnen vervolgens constateren of inderdaad sprake is van overlast. Daarnaast is het mogelijk dat een melding binnenkomt bij of via een andere partner zoals jongerenwerk, een woningcorporatie of een hulpverlener. Naast een overlastmelding kan ook een zorgmelding worden gedaan. Dit kan door zowel bewoners als partners. Een organisatie kan bijvoorbeeld ten gevolge van een incident een melding doen bij een hulpverleningsinstantie wanneer geen sprake is van een strafbaar feit, maar medewerkers wel een zorgsignaal willen afgeven omdat zij een zorgwekkende situatie zijn tegengekomen (o.a. vervuilde woning of drugs gebruik). In andere woorden: het is belangrijk dat partners elkaar inschakelen wanneer zij een rol kunnen vervullen in de overlast aanpak. Hier kunnen het Meldpunt Zorg & Overlast en het Zorg- en Veiligheidshuis eventueel een rol spelen vanuit hun expertise. Daarnaast kunnen zorgpartners altijd contact opnemen met de gemeente t.a.v. zorgelijke situaties, mede om te voorkomen dat deze zich later in de openbare ruimte gaan manifesteren.

2.1 Overleggen gerelateerd aan overlast op stedelijk- en wijkniveau

Meldingen van hinder, overlast of ernstige overlast kunnen direct worden gemeld aan de wijkmanager (hier volgt later meer informatie over) of via één van de overlegstructuren ter sprake komen.

- Allereerst het leefbaarheidsoverleg waarin een partner dit onder de aandacht brengt. Het leefbaarheidsoverleg vindt in iedere wijk één keer in de zes weken plaats. De wijkmanager heeft de regie.
 - Partijen die hier aanwezig zijn, zijn de politie, handhaving, buurtwerk, jongerenwerk, SWT en woningcorporaties.
 - Bepaalde gebieden of straten van een wijk worden hier genoemd op basis van de meldingen die zijn gedaan en ervaringen van betrokken partijen in dit gebied. In hoofdlijnen wordt besproken wat er precies speelt in de wijk.
 - Indien partijen vinden dat een gezamenlijk overleg nodig is om tot een aanpak te komen, wordt door de wijkmanager een casusoverleg georganiseerd. Indien de situatie zo snel mogelijk besproken moet worden kan de wijkmanager ook beslissen om er meteen een agendapunt van te maken, maar gedurende het leefbaarheidsoverleg worden nog geen persoonsgegevens gedeeld.

→ Op basis van de casus worden vervolgens interventies besproken die partners kunnen inzetten.

- Ten tweede het overleg jeugdoverlast (OJA-overleg), wat zich richt op overlastproblematiek door jeugd (groepen) over de gehele stad. De aanwezige partijen zijn het Jeugd Preventie Team, bureau Halt, Politie en Jongerenwerk. De gemeente heeft de regie.
 - Op basis van cijfers van de Politie, signalen van de aanwezige partners en maatschappelijke ontwikkelingen (bijvoorbeeld manieren waarop- en waarvoor sociale media wordt gebruikt) worden trends gesignaleerd. Soms worden casussen (inhoudelijk) besproken, maar er worden geen persoonsgegevens gedeeld.
 - Indien blijkt dat het verstandig is om stappen te ondernemen kan de casus worden doorgezet naar de betreffende wijkmanager indien hij of zij nog niet op de hoogte was.
- Daarnaast het woonoverlast overleg. Het doel is het bespreken van meldingen en lopende casussen betreffende woonoverlast en hier gezamenlijk een aanpak voor creëren.
 - Woonoverlast en overlast in de openbare ruimte kunnen in verband staan met elkaar wanneer woonoverlast escaleert naar de openbare ruimte.
 - Gedurende deze overleggen is het belangrijk om oog te houden voor het onderscheid tussen woonoverlast en overlast in de openbare ruimte, omdat (onder andere) verschillende wetgeving van toepassing is.

Tenslotte zijn twee vaste overlegstructuren binnen de aanpak overlast openbare ruimte van belang, namelijk het Kerngroep overleg en het Interventieteam overleg. Deze worden later nader besproken.

2.2 Financiën

Om deze aanpak te realiseren worden op verschillende manieren kosten gemaakt, zowel vast- als variabel. Voorbeelden zijn de inzet van professionals en het uitvoeren van interventies.

3. De piramide en overlast in de openbare ruimte

Zoals weergegeven in de piramide kan overlast in de openbare ruimte verschillende vormen aannemen. De mate van overlast heeft verschillende niveaus van 'hinder' (onderste laag van de piramide) tot 'ernstige overlast' (bovenste laag van de piramide). De aanpak is overkoepelend weergegeven zodat een structuur ontstaat die voor iedere wijk gelijk is en gebruikt kan worden, maar tegelijkertijd laat de aanpak ruimte over om maatwerk te leveren. Per casus kan namelijk op basis van het stappenplan, verkort weergegeven in bijlage 7, worden beoordeeld welke interventies op dat moment effectief en proportioneel zijn. Ten gevolge hiervan kan de leefbaarheid van de wijk zo snel mogelijk verbeteren doordat de overlast wordt teruggedrongen. In dit hoofdstuk wordt op basis van de drie niveaus uit de piramide de aanpak weergegeven, welke partijen betrokken (kunnen) zijn en wat de rol is van de Kerngroep en het Interventieteam.

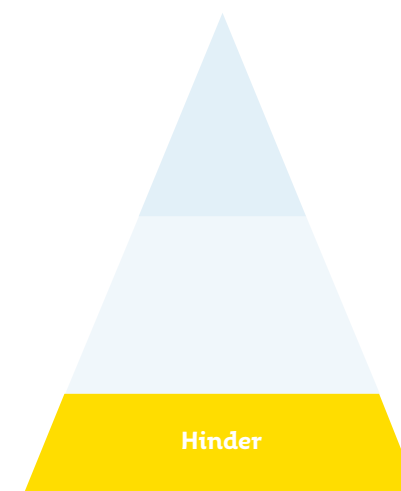
De rode draad in de aanpak is: Samenwerken en integraliteit. Dat betekent voor alle professionals: Informeer elkaar op tijd, maak gebruik van, - en heb vertrouwen in elkaars expertise, stem informatie en interventies met elkaar af.

Als gemeente sturen wij op dit gehele proces en dragen wij zorg voor tijdige afstemming en op,- en afschalen met o.a. DG&J en ZVH.

3.1 Hinder

Hinder vormt de onderste laag van de piramide. De meeste meldingen vallen onder deze categorie en kunnen zowel door individuen-, als groepen worden veroorzaakt. Zoals de piramide weergeeft hebben de partners de regie en interveniëren zij zonder tussenkomst van de gemeente.

Het proces begint altijd bij een melding. Dit wordt meestal gedaan door bewoners van de wijk, maar ook professionals kunnen een melding maken indien zij signalen van hinder waarnemen. Deze melding kan bij alle partners terecht komen, maar in de praktijk krijgen politie en handhaving de meeste meldingen binnen.

Voor het bepalen of sprake is van hinder, overlast of ernstige overlast worden de volgende punten in overweging genomen:

- Het aantal meldingen;
- Het aantal personen dat een melding heeft gedaan, welke personen een melding doen en hoe vaak deze personen een melding doen;
- De tijdsperiode waarin de meldingen zijn gedaan;
- Het tijdstip van de meldingen;
- De regelmaat van de meldingen (ledere dag, week, maand?);
- De ernst van de meldingen (Het gaat hier om het type overlast);
- Het aantal verschillende typen/ categorieën overlast (Gaat het om één vorm van overlast (geluid) of meerdere vormen (geluid, intimidatie, zwerfafval);
- Waar bestaat de overlast uit? Is er inmiddels sprake van andere vormen van overlast en/of andere groepen die de overlast veroorzaken?;
- De ervaringen en waarnemingen van de partners en wijkmanager, bijvoorbeeld zwerfafval, vernielingen of veel personen op straat. Rekening houdende met onder andere meldingsmoeheid zijn de ervaringen van partners zeer belangrijk;
- Op welke locatie bevindt de overlast zich en hoe ziet deze locatie eruit? Op een plein waar veel winkels aanwezig zijn is het begrijpelijk dat hier meer mensen lopen waardoor omwonenden meer geluid ervaren.

Nadat de melding is gedaan worden de volgende stappen ondernomen:

- De partij waar de melding is gedaan onderzoekt of sprake is van hinder. Daarnaast wordt per casus afgewogen of partijen informatie met elkaar gaan delen. Dit beoordelen partijen per casus op basis van het werkproces- en protocol van de organisatie en de punten in het onderstaande kader.
- Er is sprake van hinder indien het een situatie betreft waar personen onder normale omstandigheden geen last van zouden moeten hebben. Een voorbeeld is voetballende jeugd om 15.00 of 3.00. Dezelfde gedraging valt om 3.00 onder hinder. Partners overleggen met elkaar indien zij twijfelen.
- Indien een zorgmelding (gerelateerd aan overlast) is ontvangen bij een zorgpartner onderzoekt deze partij zelf de situatie en zal beoordelen of- en met welke partner vervolgstappen nodig zijn.
- Daarnaast zullen partijen wanneer duidelijk sprake is van hinder meteen handelen zonder tussenkomst van de gemeente of andere partners (indien dit mogelijk is).
- Tenslotte kan ook geconstateerd worden dat het om een incident gaat of nauwelijks sprake is van hinder. Een partij kiest er dan voor om vooralsnog geen actie te ondernemen en hooguit vinger aan de pols te houden.

Indien een partij niet meteen zelf optreedt worden de volgende stappen ondernomen:

- De betrokken partij maakt een schets van de situatie om te achterhalen wat er precies aan de hand is en deelt dit met (op dat moment relevante) partners.
- Indien gezamenlijk wordt besloten dat sprake is van hinder kunnen partijen tot een interventie overgaan die zij geschikt vinden voor deze casus en daarnaast proportioneel is.
- Partners informeren elkaar over de uitvoering van de afgesproken acties en monitoren of deze effect hebben. Bij voldoende effect worden de interventies gestopt, maar houden partners wel vinger aan de pols.
- In deze fase is er geen standaard regievoerder, omdat dit het snelle handelen van één of enkele partijen waarschijnlijk zal beïnvloeden. In de praktijk blijkt dit de partij te zijn waar de melding binnenkomt.
- De partij waarbij de melding binnenkomt is dus niet vanzelfsprekend de partij die overgaat tot een interventie.

Een aantal voorbeelden van interventies ten aanzien van hinder zijn:

- Het aanspreken van de overlastgevers door jongerenwerk.
- Een keer extra zwerfafval opruimen.
- Het versturen van een brief naar omwonenden wat zij kunnen doen om de overlast tegen te gaan. Hierdoor worden bewoners zelf medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in hun wijk.
- Indien het minderjarige thuiswonenden betreft worden ouders of verzorgers op de hoogte gesteld. Partners (zoals politie, Halt, SWT etc.) kunnen de ouders/ verzorgers helpen bij het zoeken naar oplossingen om het gedrag te voorkomen of hen doorverwijzen naar een andere partner.

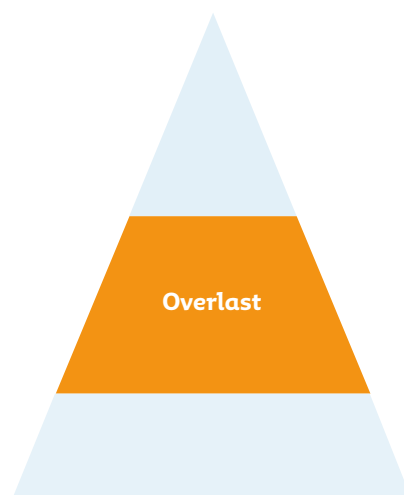
Ondanks dat de gemeente tot dusver niet (actief) betrokken is, kan het in sommige situaties, denk bijvoorbeeld aan te verwachten media aandacht en/of politiek bestuurlijke gevoeligheid, wel van belang zijn dat de wijkmanager geïnformeerd wordt zodat hij/zij weet wat er speelt. Bijvoorbeeld wanneer:

- Meerdere partijen meldingen hebben ontvangen.
- Op een bepaalde plek vaker overlast is geweest.
- Indien bij de partners het vermoeden bestaat dat er meer aan de hand is.

Bij twijfel neemt de partner contact op met de wijkmanager.

Bovenstaande illustreert dat goede relaties (korte lijntjes) tussen partijen van belang zijn, omdat het wenselijk is dat zij zelf snel tot actie overgaan om problemen die zich laag in de piramide bevinden zo snel mogelijk in te dammen om escalatie of verspreiding te voorkomen. Daarnaast zorgen korte lijntjes ervoor dat partijen goed op de hoogte zijn van elkaars kennis waardoor zij elkaar kunnen aanvullen en versterken. De ervaring leert dat dit regelmatig doeltreffend wordt gedaan.

- Echter, indien blijkt dat interventies niet het gewenste effect hebben en inmiddels sprake is van overlast worden vervolgstappen ondernomen. Waar de wijkmanager nog niet op de hoogte is, wordt hij/zij op de hoogte gesteld om een integrale aanpak te realiseren.
- Indien partners elkaar proberen in te schakelen maar dit niet lukt, of wanneer de casus complex is en partners er gezamenlijk niet uit komen zetten zij de casus door naar de wijkmanager.
- Daarnaast is het mogelijk dat partners aan de wijkmanager hebben doorgegeven dat er iets speelt, maar op dit moment geen integrale aanpak nodig is, omdat zij zelf een oplossing hebben gevonden en willen afwachten of dit effectief is.
- Het is aan de wijkmanager om een update te vragen over wat er speelt in de wijk.

3.2 Overlast

Indien hinder uit de hand loopt of wanneer meteen sprake is van ernstigere vormen van hinder, betreft het 'overlast'. Partners komen samen, op basis van de onderstaande criteria, tot de conclusie dat een integrale aanpak nodig is om deze overlast te bestrijden. De wijkmanager heeft hier de regie. Zoals hierboven beschreven kan een casus direct aan de wijkmanager worden doorgegeven of via één van de overlegstructuren ter sprake komen. Het is belangrijk dat partners niet wachten met het inbrengen van een casus. Indien zij van mening zijn dat de wijkmanager op de hoogte moet zijn en/of een casusoverleg moet organiseren, moeten zij dit meteen doorgeven om te voorkomen dat een casus blijft liggen of escaleert in de tussentijd. Het is dus belangrijk dat partners elkaar blijven informeren over ontwikkelingen in de wijk. Kortom, bespreek als professionals met elkaar of er (nog) sprake is van hinder of (ernstige) overlast.

Politie mag op basis van de WPG enkel gegevens vertrekken aan de gemeente. Zij zullen dus de betreffende wijkmanager informeren over een casus indien dit nodig is. Zij leveren informatie aan die op dat moment relevant is en delen dit niet met andere partijen. Er vindt dus eerst een overleg plaats tussen de Politie en de Gemeente voordat een casusoverleg wordt georganiseerd.

De vervolgstap is het organiseren van een casusoverleg, de start van de integrale aanpak. De politie sluit aan bij het casusoverleg, maar mogen geen nieuwe gegevens delen. De verkregen politiegegevens deelt de wijkmanager met de aanwezige partners.

Idealiter moeten partners zo snel mogelijk samen aan tafel zitten, maar dit is afhankelijk van de urgentie.

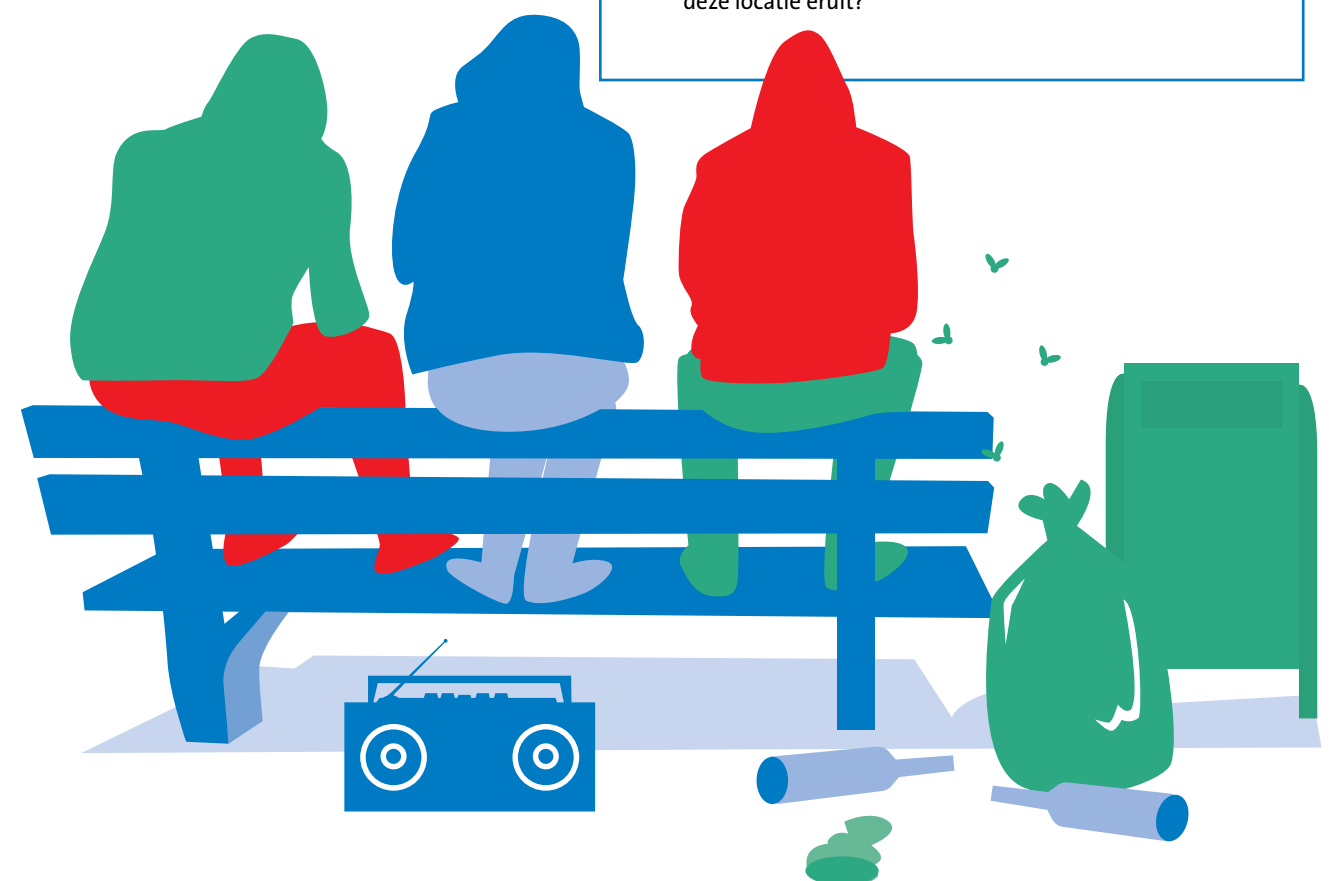
- Het is afhankelijk van de casus welke partners worden uitgenodigd voor het overleg. Dit betreffen enkel de partners die een relevante rol (kunnen) vervullen.
- Bij partners die (nog) niet aansluiten bij het overleg kan vooraf informatie en advies gevraagd worden.
- Waar de casus eerder globaal werd besproken, wordt de situatie hier nader geanalyseerd. Het doel is het creëren van een concreet en duidelijk beeld van de overlast en overlastgevers.
- Indien relevant kan de wijkmanager extra partners uitnodigen, bijvoorbeeld om de situatie van verschillende kanten te belichten. Daarnaast kunnen alle partners aan de wijkmanager verzoeken om andere partners te betrekken.

3.2.1 Stap 1. Achterhalen of sprake is van overlast en welke vormen van overlast

- Partijen moeten goed voorbereid aan het overleg deelnemen om tot een zo concreet mogelijke analyse te komen. Daarom verzamelen zij voor het overleg informatie en blijven zij dit doen zolang de aanpak loopt.
- Factoren die voor iedere analyse van belang zijn, zijn hiernaast (nog een keer) weergegeven:

Voor het bepalen of sprake is van hinder, overlast of ernstige overlast worden de volgende punten in overweging genomen:

- Het aantal meldingen;
- Het aantal personen dat een melding heeft gedaan, welke personen een melding doen en hoe vaak deze personen een melding doen;
- De tijdsperiode waarin de meldingen zijn gedaan;
- Het tijdstip van de meldingen;
- De regelmaat van de meldingen;
- De ernst van de meldingen (Het gaat hier om het type overlast);
- Het aantal verschillende typen/ categorieën overlast;
- Waar bestaat de overlast uit? Is er inmiddels sprake van andere vormen van overlast en/of andere groepen die de overlast veroorzaken?;
- De ervaringen en waarnemingen van de partners en wijkmanager. Rekening houdende met meldingsmoeheid zijn de ervaringen van partners zeer belangrijk;
- Op welke locatie bevindt de overlast zich en hoe ziet deze locatie eruit?

3.2.2 Stap 2. Overlastgevers in kaart brengen: Onderzoeken welke interventies en maatregelen al zijn ingezet en beoordelen welke mogelijkheden er nog zijn.

- Wanneer de feitelijke overlast is vastgesteld wordt vervolgens gekeken naar de overlastgevers. Ter bevordering van dit deel van de analyse wordt voor het overleg door de aanwezige partners een format met vragen ingevuld. Deze is weergegeven in bijlage 1.
 - Het is niet noodzakelijk dat partners deze ingevuld mailen naar de wijkmanager, enkel het nadenken over een casus kan de analyse al bevorderen. De informatie wordt gedurende het overleg met elkaar gedeeld.
 - Het is afhankelijk van de casus welke gegevens precies worden gedeeld. Er zijn geen doorslaggevende factoren of elementen die hier een rol spelen. In de praktijk blijkt dit maatwerk te zijn en casusafhankelijk waarbij de factoren die zijn weergegeven in het kader op de vorige pagina, tevens een rol spelen.
- In deze fase besluiten partners gezamenlijk wat de beste manier is om een casus aan te pakken. Hierbij wordt rekening gehouden met elkaars verantwoordelijkheden (ten aanzien van betrokkenen maar ook de omgeving of buurtbewoners) en bevoegdheden.
- Gedurende het casusoverleg kunnen partners elkaar (kritische) vragen stellen om tot een concrete analyse te komen. Voorbeelden zijn:
 - Wat is de relatie tussen het individu en de groep?
 - Wat zijn de diverse rollen per individu in het groepsgedrag (Bijvoorbeeld leider of meeloper)?
 - Wat zijn de bewegingen van de groep (Wijk, gemeente, regio, landelijk)?
 - Wat zijn mogelijke inbreekpunten in het groepsproces?/Wat zijn mogelijke inbreekpunten bij deze persoon?
 - Wat heeft de groep en/of het individu nodig en wat is er al gedaan t.a.v. deze problematiek?
 - Wat was het effect van deze interventies?
 - Hoe zit de wijk en/of buurt in elkaar en welke rol speelt de wijk voor het (versterken van het) gedrag van de betreffende persoon/personen?
- Partners kunnen binnen hun eigen organisatie zoeken naar mogelijkheden door input van collega's of andere afdelingen te vragen. Zo kan bijvoorbeeld de politie JPT benaderen met de vraag of een individu al is doorverwezen.
- Gedurende de analyse wordt gekeken wat de betreffende groep en/of individu nodig heeft en het beste bij hem of haar past zoals begeleiding, hulp bij school of aan de slag gaan via de Workshop. Indien kansen liggen bij een nog niet betrokken partner zal de wijkmanager deze partner informeren en/of om advies vragen.
- Daarnaast kan eventueel een niet-convenantpartij worden verzocht om een bijdrage te leveren. Er mogen geen persoonsgegevens worden gedeeld, maar zij kunnen wel worden verzocht om een interventie uit te voeren of een partner hierbij te ondersteunen.
- Alle informatie die hier wordt besproken wordt door de wijkmanager in een beveiligd systeem genoteerd.

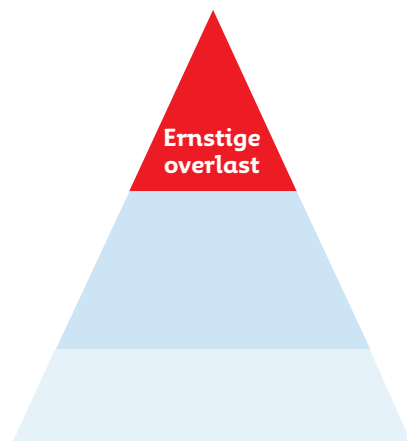
3.2.3 Stap 3. Het maken van afspraken wanneer welke interventies worden ingezet en het monitoren van deze interventies.

- Op basis van alle informatie besluiten de partners gezamenlijk welke interventie(s) ingezet worden. Ze overwegen hier niet alleen de eigen interventies, maar onderzoeken ook of mogelijkheden liggen bij partners.
- Tenslotte maken partijen afspraken wie wanneer welke interventie(s) inzet en/of hulp aanbiedt en geven elkaar een terugkoppeling na het uitvoeren hiervan zodat alle partijen op de hoogte zijn van het verloop van de aanpak.
- Gedurende het uitvoeren van een interventie kan ook samenwerking plaatsvinden. Bijvoorbeeld wanneer een huisbezoek wordt afgelegd door de politie kan het relevant zijn om Halt, reclassering of de Workshop uit te nodigen.
- Het is afhankelijk van de casus wanneer verbetering van het gedrag moet optreden. De aanwezige partners maken afspraken wanneer gedragsveranderingen zichtbaar moeten zijn voordat zij opnieuw bij elkaar komen en andere interventies overwegen. Na een eerste overleg zal daarom worden besloten om meteen een tweede in te plannen om dit te beoordelen. De partners monitoren zelf wat het effect van hun ingezette interventie is.
- Bovenstaande is belangrijk, omdat partijen alle mogelijkheden benut moeten hebben voordat opschaling naar de Kerngroep en het Interventieteam mogelijk is.
- Alle bovenstaande informatie en terugkoppelingen worden door de wijkmanager in het beveiligde systeem weergegeven.

Samenvattend wordt hier geanalyseerd wat er precies speelt, welke samenwerkingsmogelijkheden er liggen en hoe- en welke interventies het beste (opnieuw) kunnen worden ingezet en uitgevoerd. Voorbeelden zijn:

- Het aanbieden van- of intensiveren van de begeleiding/ zorg;
- Het bieden van begeleiding bij het vinden van werk;
- Het aanbieden van hulp om een studie te kunnen voltooien;
- Een fysieke ingreep in de openbare ruimte zoals het verwijderen van groen om de sociale controle te bevorderen;
- Een interventie ten aanzien van de gehele groep, zoals het organiseren van sportactiviteiten;
- Het voeren van een gesprek met de ouders door de wijkagent;
- Toezicht en handhaven;
- In overleg met Team Veiligheid zoeken naar bestuurlijke maatregelen t.a.v. individuen die een groot deel van de overlast veroorzaken. Voorbeelden zijn weergegeven in bijlage 2.
 - Per casus wordt door een beleidsadviseur van Team Veiligheid beoordeeld of ten eerste sprake is van verstoring van de openbare orde en daarnaast of het proportioneel is om een bestuurlijke bevoegdheid in te zetten.
- Met de bovenstaande stappen en interventievoorbeelden wordt beoogd alle mogelijkheden die partners zelf hebben eerst uit te putten voordat een individu wordt opgeschaald. Echter, indien blijkt dat deze niet het gewenste effect hebben kan als zwaarste interventie binnen deze fase worden opgeschaald naar de Kerngroep.
 - Op dit niveau gaat het voornamelijk om groepen waarvan de meeste gedragingen als 'overlast' worden ervaren, maar er binnen deze groep één individu- of een aantal individuen zijn die een groot deel van deze overlast veroorzaken. Deze uitzonderingen worden doorgezet naar de Kerngroep.
 - Daarnaast kan het zijn dat de groep steeds groter wordt met (veel) jonge aanwas wat voor de nodige bezorgdheid zorgt. Indien blijkt dat specifieke personen deze mensen aantrekt kan dit tevens een indicatie zijn om de Kerngroep in te schakelen.
 - Meer informatie over de Kerngroep volgt in het volgende hoofdstuk.

De problematiek kan worden opgeschaald indien (bijna) de gehele situatie/ groep ernstige overlast veroorzaakt. Partijen moeten dit gezamenlijk afwegen. Wanneer sprake is van twijfel kan advies worden opgevraagd bij de voorzitter van de Kerngroep.

3.3 Ernstige overlast

Bij ernstige overlast is het mogelijk de aanpak op te schalen naar de Kerngroep en/of het Interventieteam.

Daarnaast kan ook hier in overleg met Team Veiligheid worden gezocht naar bestuurlijke maatregelen zoals een gebiedsverbod of cameratoezicht. Het gaat hier nadrukkelijk om de meest ernstige casussen, waarbij individuen vaak- en veel overlast veroorzaken, veelal met een grote impact op de omgeving en meestal gerelateerd aan- of als onderdeel van een groep. In deze fase vindt altijd afstemming met het Meldpunt en ZVH plaats. We willen voorkomen dat personen besproken worden op meerdere tafels zonder dat van elkaar te weten. Daarnaast wordt een beroep gedaan op elkaars expertise.

In de praktijk blijkt dat dit de meest tijdrovende casussen zijn waardoor het belangrijk is dat alle partijen, voor zover dit mogelijk is, andere werkzaamheden laten vallen om zo snel mogelijk tot een aanpak te komen. Hoe snel dit is, is afhankelijk van de urgentie van de casus. Indien sprake is van hoge urgentie wordt van alle partners verwacht dat zij snel beschikbaar zijn om te voorkomen dat de overlast zal verspreiden. De wijkmanager is de regievoerder ten aanzien van de gehele overlast aanpak. Dit blijft zo, ondanks dat één of een aantal individuen worden doorgezet naar de Kerngroep. Enkel wanneer de uitzonderlijke situatie zich voordoet dat het aantal individuen wat wordt doorgezet zeer groot is en (bijna) de gehele groep beslaat kan de regie worden overgedragen naar de voorzitter van de Kerngroep. De wijkmanager heeft de casusregie, de voorzitter de procesregie. Hier is wel van belang om te realiseren dat de overall regie bij de wijkmanager blijft. Op individueel niveau zit deze regie bij de voorzitter van de Kerngroep of het Interventieteam.

Het opschalen naar de Kerngroep kan om twee redenen:

- Alle mogelijkheden binnen de vorige fases zijn benut maar hebben geen- of niet genoeg effect en de betrokkene is in de afgelopen 6 maanden 2 keer in contact (mutaties gerelateerd aan (ernstige) overlast) geweest met de politie, of;
- Wanneer in relatief korte tijd een situatie ontstaat waarbij meteen sprake is van ernstige overlast. Hier is de verwachting dat interventies vanuit partners geen effect hebben en is het op basis van het gedrag van het individu proportioneel om meteen op te schalen.

Normaliter worden de personen eerst besproken in de Kerngroep voordat zij worden opgeschaald naar het Interventieteam. De wijkmanager meldt de personen aan bij de voorzitter. Dit gaat telefonisch of via een beveiligde mail. De voorzitter van de Kerngroep heeft toegang tot het beveiligde systeem en kan hier alle informatie vinden. De wijkmanager kan één of enkele individuen opschalen, of kan in de meest ernstige gevallen ervoor kiezen om de gehele groep op te schalen. Meer informatie over het aanmelden is weergegeven in de bijlage.

3.3.1 De Kerngroep

- In de Kerngroep bevinden zich de partners die een rol spelen bij het analyseren van de problematiek. Dit zijn Politie, Jongerenwerk, Handhaving, woningcorporaties, Leerplicht, Workshop en het Sociaal Wijkteam. Dit is de eerste schil van de Kerngroep.
 - Daarnaast kunnen afhankelijk van de casus andere partijen deelnemen, zoals reclassering. Dit is de flexibele schil van de Kerngroep.
 - Het Kerngroep overleg vindt minimaal één keer per maand plaats, maar kan vaker worden ingepland afhankelijk van het aantal ingebrachte casussen.
- De voorzitter van de Kerngroep zal voor het overleg aan de hand van het voorgaande proces en de daarbij ingezette interventies beoordelen of de aangedragen personen 'geschikt' zijn en of het noodzakelijk is om hen in de Kerngroep te bespreken.
 - Dit is de oriënterende fase waarin de voorzitter nagaat wat al is gedaan. Het voortraject wordt indien nodig op alle leefdomeinen in kaart gebracht.
 - Indien de voorzitter van mening is dat er nog kansen liggen in het voortraject wordt dit besproken met de wijkmanager en zal hij of zij, eventueel samen met de voorzitter, zoeken naar interventiemogelijkheden.
 - Afstemming vindt ook plaats met het Meldpunt en ZVH.
- Voor iedere aanwezige partij binnen het Kerngroep overleg geldt dat één persoon vanuit de organisatie aanwezig is. Hij of zij heeft de taak om vanuit de betreffende organisatie informatie op te halen en deze met de aanwezige partners te delen.
 - Dit zal in de praktijk de medewerker zijn die het dichts bij de betreffende persoon staat. Het is dus afhankelijk van de casus wie er vanuit een organisatie zal deelnemen.
 - Hierdoor kan het gedurende één Kerngroep overleg voorkomen dat verschillende wijkagenten of jongerenwerkers aanwezig zijn. Zij zullen elkaar afwisselen zodat zij enkel aanwezig zijn bij de casussen waar zij zich mee bezig houden.
 - Het is niet noodzakelijk dat de wijkmanager aanwezig is gedurende dit overleg, aangezien hij of zij alle informatie al heeft doorgegeven aan de voorzitter.
- Alle relevante informatie wordt gedurende het overleg besproken om vervolgens gezamenlijk te bepalen wat zij de persoon in kwestie gaan aanbieden, het sociaal aanbod. De eerder ingezette interventies worden gedurende deze periode waar nodig gecontinueerd.
 - Het sociaal aanbod is een strategie van de partners die zij onderling met elkaar hebben afgestemd en goedgekeurd voor hebben gegeven. Hier worden kansen geboden die passen bij het individu en de situatie. Daarnaast kunnen ook personen uit het netwerk een aanbod krijgen. Voorbeelden zijn weergegeven in bijlage 2.
 - Daarnaast bepalen partners of bemiddeling nodig is naar hulpverlening, scholing of werk. De Kerngroep bekijkt ook of de hulpverlening die overlastgevers al eerder aangeboden hebben gekregen uitgebreid of verfijnd dient te worden. Het sociaal aanbod is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Het is (indien nodig) integraal op alle leefgebieden. Daarom doen de partijen die betrokken zijn het aanbod gezamenlijk. Om dit te realiseren, maken ze samenwerkingsafspraken.
 - In andere woorden: De partners gaan gezamenlijk maatwerk leveren.

- De wijkmanager weet dat de Kerngroep met casussen uit zijn of haar wijk bezig is en ontvangt een algemene terugkoppeling na afloop van het overleg, maar zal geen informatie ontvangen wat-, wanneer- en door wie wordt gedaan. Dit om te voorkomen dat veel specifieke en casusafhankelijke informatie heen en weer wordt gemaaid. Daarnaast kan hij/zij in het beveiligde systeem zien welke maatregelen en interventies ingezet gaan worden.
- Vanuit de gemeente wordt na het overleg een brief gestuurd naar de betrokkene om hierin aan te geven dat hij of zij onder de aandacht is en wordt besproken in de Kerngroep. Indien de persoon minderjarig is ontvangen de ouders of verzorgers een brief dat hun kind wordt besproken. Vanaf 16 jaar ontvangt de persoon ook zelf een brief. Voorbeelden zijn weergegeven in bijlage 5 en 6.
- Nadat interventies zijn ingezet koppelen de betreffende partijen dit terug naar de voorzitter. De voorzitter monitort de effecten van de interventies en zal dit in het beveiligde systeem noteren. Op basis van het plan van aanpak kan indien nodig de persoon nog een keer besproken worden in de Kerngroep.
- Wanneer personen het aanbod afslaan zal vanuit de Kerngroep worden gekeken naar andere mogelijkheden om het gedrag van de betrokkene te veranderen. Hier kan drang en dwang worden ingezet om de persoon alsnog te bereiken. De partners bekijken per casus wat als 'stok achter de deur' kan worden ingezet om de gedragsverandering te bevorderen.
- Meer informatie over de Kerngroep is weergegeven in bijlage 2.
- Indien het gedrag dusdanig uit de hand loopt zal de casus worden opgeschaald naar het Interventieteam.

3.3.2 Opschalen naar het Interventieteam

- Indien blijkt dat de interventies vanuit de Kerngroep niet het gewenste effect hebben bereikt, kan worden besloten bepaalde personen door te zetten naar het interventieteam.
- In deze fase vindt er weer afstemming plaats met het ZVH. Indien nodig wordt een persoon of meerdere personen opgeschaald naar ZVH.
- Er bestaat een uitzondering op de regel dat individuen via de Kerngroep worden opgeschaald naar het interventieteam: Wanneer partners weten dat een sociaal aanbod of andere interventies geen effect zullen hebben op iemand kan het Interventieteam meteen worden ingezet. Dit moet vanuit zowel een handhavende/controleerende partij, als een hulpverlenings-/zorgpartij worden aangegeven om te voorkomen dat individuen onnodig worden opgeschaald.
 - Het gaat dan bijvoorbeeld om personen die opnieuw in beeld zijn bij de politie waarbij interventies geen effect hadden in het verleden en zich daarnaast bezig houden met activiteiten die een zeer negatieve impact hebben op de leefbaarheid van een wijk.
 - De regisseur van het Interventieteam zal altijd aan de partners vragen wat zij al hebben gedaan om te beoordelen of het proportioneel is om het interventieteam in te zetten.
 - Indien wordt besloten dat er nog mogelijkheden liggen op het gebied van het sociaal aanbod, zal de casus worden besproken met de Kerngroep.

3.3.3 Het Interventieteam

- De partners binnen het Interventieteam treden repressief op. De partijen binnen dit team (die aanwezig zijn gedurende het overleg) zijn Gemeente Dordrecht, Handhaving, Politie en Sociale Dienst Drechtsteden (SDD). Daarnaast kunnen op basis van de casus(sen) andere partijen aansluiten, zoals jongerenwerk.
- Hoe vaak het Interventieteam overleg plaatsvindt is afhankelijk van het aantal casussen die worden ingebracht.
- Het sociaal aanbod vanuit de Kerngroep en alle andere interventies worden vanaf hier stopgezet om duidelijk te maken dat dit echt zijn of haar laatste kans is.
- Daarnaast gaat het Interventieteam zich niet enkel richten op de overlastgever zelf, maar ook op het netwerk. Het gaat hier om personen die het gedrag van de overlastgever faciliteren, een slechte invloed hebben op de overlastgever, het gedrag van hem of haar niet corrigeren of waarbij de verwachting bestaat dat zij kunnen meehelpen om het overlastgevende gedrag te stoppen. Dit betreft het directe netwerk van de persoon zoals het gezin, waar hij of zij veel contact mee heeft.
- Tenslotte wordt gekeken of er voldoende inbreekpunten zijn. Dit betreffen zaken die het Interventieteam als handvatten kan gebruiken gedurende de aanpak.
- Gedurende het Interventieteam overleg wordt de verzamelde informatie ten aanzien van de overlastgever en zijn of haar netwerk besproken, de zogeheten 'analyse'. Indien blijkt dat er nog kansen liggen bij de Kerngroep kunnen zij ook hier de casus weer afschalen.

3.3.4 De aanpak van het Interventieteam

- Indien de inzet proportioneel wordt geacht kunnen zij een huisbezoek afleggen bij de betrokkene en, indien dit relevant lijkt, bij personen uit het netwerk. Dit wordt overwogen wanneer er minimaal twee overlast meldingen zijn geweest in de afgelopen zes maanden.
- Voordat het team op pad gaat moet de wijkmanager op de hoogte zijn wanneer het Interventieteam in de wijk te werk gaat zodat hij/zij niet voor verrassingen komt te staan indien bijvoorbeeld een vraag wordt gesteld. Daarnaast kan het relevant zijn om vooraf af te stemmen met de woningcorporatie, zij kunnen bijvoorbeeld extra informatie verstrekken over de woning.
- Het team wat op pad gaat bestaat uit ongeveer 8 personen. De regisseur van het Interventieteam, de teamleider van het Interventieteam, één persoon van Sociale Dienst Drechtsteden en een aantal agenten en/of handhavers voor de beveiliging. Vaak zal de betreffende wijkagent meegaan, maar indien dit niet het geval is zal hij of zij de juiste en meest recente informatie verstrekken aan de regisseur van het Interventieteam.
- Het team bevindt zich in gehuurde busjes en de noodzakelijke voertuigen van de politie. Zij rijden gezamenlijk naar het adres van de betrokkene en zijn of haar netwerk. Hier wordt vervolgens aangebeld en gevraagd of zij binnen mogen komen om de overlast te bespreken. De persoon wordt vanuit de gemeente Dordrecht benaderd en aangesproken op zijn of haar gedrag.
- Het team heeft geen toetredingsbevoegdheid en stelt daarom de vraag of zij binnen mogen komen om de overlastgevende situatie te bespreken.
 - Bij binnenkomst wordt voor de veiligheid gevraagd of er nog meer personen aanwezig zijn in de woning en of de politie ter controle samen met één van de bewoners de woning mag doorlopen.
 - Daarnaast wordt door de teamleider om identificatie gevraagd van de aanwezige personen. De gegevens worden genoteerd door de teamleider.
- Vervolgens wordt een brief van de burgemeester voorgelezen waarin staat dat de gemeente klaar is met het overlastgevende gedrag. Het doel is om duidelijk te maken dat de overlast moet stoppen. Een voorbeeld is weergegeven in bijlage 5.
- Het team is een repressief middel en alle interventies zijn inmiddels stopgezet, maar indien uit het gesprek met de betrokkene blijkt dat hij of zij interesse heeft in een sociaal aanbod wordt dit doorgezet naar de Kerngroep. Hier wordt vervolgens gezamenlijk afspraken gemaakt met de betrokkene en deze worden op papier gezet.
- Wanneer iemand weigerde om het Interventieteam binnen te laten en/of zijn of haar gedrag niet verbeterd op korte termijn, kan het Interventieteam besluiten om de week daarna weer langs te komen. Daarnaast kan, wanneer de huisbezoeken bij de persoon in kwestie niet effectief zijn, het Interventieteam besluiten om personen uit het netwerk te benaderen.
- Na afloop wordt van ieder bezocht adres een verslag gemaakt door de regisseur. Dit wordt weergegeven in het beveiligde systeem.
- Meer informatie over het Interventieteam en de bijbehorende werkwijze is weergegeven in bijlage 2.

Voor zowel de Kerngroep als het Interventieteam is van belang dat de voorzitter en regisseur de conclusie(s) van de analyse en de interventies t.a.v. de betrokkene terugkoppelen aan de wijkmanager. Zij doen dit door een verslag weer te geven in het beveiligde systeem zodat de wijkmanager dit eventueel kan teruglezen.

4. Afschalen

Indien blijkt dat ingezette interventies effectief zijn wordt gezamenlijk besloten dat de intensiviteit en/of zwaarte van de interventies worden afgeschaald. Er zijn geen vaste richtlijnen voor het afschalen, maar factoren waar wijkmanagers onder andere naar kijken zijn het aantal meldingen van overlast en de leefbaarheid van de wijk. Het op- en afschalen wordt gezamenlijk bepaald, bijvoorbeeld doordat er geen opgemaakte procesverbalen meer zijn van de overlastgever in het afgelopen jaar. Wanneer blijkt dat de meldingen omlaag gaan houden partijen wel vinger aan de pols om te voorkomen dat situaties opnieuw escaleren. Dit wordt bijvoorbeeld gedaan door handhaving te verzoeken om iets vaker langs een plek te surveilleren waar in het verleden de overlast is ervaren.

5. Evalueren

Om ervoor te zorgen dat de aanpak effectief en 'up to date' blijft is het belangrijk om te evalueren of de huidige procesbeschrijving de juiste manier is om met overlastproblematiek om te gaan. Gedurende een aanpak ten aanzien van een plek, groep of individu wordt tussentijds al gekeken of de interventies effectief (genoeg) zijn of dat er gezocht moet worden naar andere mogelijkheden. Om het gehele proces te evalueren wordt 6 maanden nadat de procesbeschrijving definitief is voor het eerst geëvalueerd. Vanaf dan zal ieder jaar een evaluatie plaatsvinden.

Gedurende de evaluaties zijn alle partners vertegenwoordigd. Zij bereiden zich voor en laten weten waar zij gedurende het proces tegenaan lopen, wat goed gaat en wat er beter kan. Daarnaast kunnen een aantal casussen als voorbeeld worden aangedragen, bijvoorbeeld uit iedere wijk één (afhankelijk van het aantal casussen per wijk). Hierdoor wordt ten eerste gerealiseerd dat er een overkoepelende aanpak blijft bestaan, maar is er daarnaast ruimte voor innoveren en leren van elkaars ideeën en visies. Echter, indien al eerder suggesties naar voren komen om het proces te verbeteren heeft het de voorkeur om niet te wachten tot de officiële evaluatie momenten, maar dit meteen door te geven aan de programmamanager aanpak overlast.

Bijlagen

Bijlage 1- Format vragen voor de bevordering van het casusoverleg

Algemeen	
Overlastgebied	
Doelgroepen classificatie	A = Hinderlijk B = Overlastgevend C = Crimineel
Classificatie per doelgroep	
Ingevuld op	
Netwerkpartners	

Analyse van de groep/persoon: classificatie: A/B/C	
Doelgroep	
Soort overlast	
Kenmerken	
Omstandigheden	
Voorgestelde aanpak	

Kenmerken groep/persoon	
Naam van de doelgroep	
Groepsgrootte	
Wonen ze in de wijk?	
Hanglocatie(s)	
Leeftijd	
Culturele achtergrond	
Tijdstippen van overlast	
Soort overlast	
Contact met politie	
Sfeer in de groep	
Wie hebben voornamelijk last van de groep?	

Bijlage 2 – De Kerngroep en het Interventieteam

Het aanmelden bij de Kerngroep

Zoals hierboven beschreven worden individuen door de wijkmanager aangemeld voor de Kerngroep. De voorzitter zal voor het overleg bepalen welke individuen wel of niet worden besproken.

Vervolgens maakt de aanpak gebruik van een categorisering van het individu binnen de groep (de individuele analyse). Het gaat hierbij niet om wie de meeste antecedenten op naam heeft staan, maar wie de meeste invloed heeft in het groepsdynamische proces. Het besluit van de kleurcodering per individu, wordt door de betrokken partners in de Kerngroep gezamenlijk bepaald om zo het risico van vooringenomenheid, discriminatie en etnisch profileren te voorkomen. Er wordt een schatting gemaakt van een indicering van het individu naar groen, oranje en rood. Hierdoor kan worden gemeten en gemonitord of de aanpak rond een individu de goede kant op gaat.

Het dossier van een individu bestaat uit het volgende:

- Persoonsgegevens van de betrokkende, waaronder de volledige naam, (huidige) opleiding en/of werkzaamheden, sociale media accounts, etc.
- Een persoonsdossier met informatie van zowel sociale- en veiligheidspartners. Voor het vullen van dit dossier wordt gebruik gemaakt van de leefgebiedenmatrix.
- Een netwerkanalyse van de kring rondom de betrokkene en de rol van het gezin.
- Strafrechtelijke en/of bestuursrechtelijke geschiedenis zoals boetes en aanhoudingen.
- Indien het betrokkenen betreft binnen dezelfde groep krijgen zij allen een eigen dossier waarin de onderlinge relaties tussen deze individuen worden weergegeven, maar ook de positie van het individu binnen de groep.
- Vervolgens een plan van aanpak per betrokkene met interventies per leefgebied.

De individuele analyse

Groen staat voor de individuen die weinig probleemgedrag vertonen en waar jongerenwerk of sociale partners in de aanpak verbinding mee kunnen maken. Hier wordt informatie opgehaald over twee onderwerpen:

- Wat is het groepsgedrag?
- Zijn er risicosignalen?

Het groepsgedrag wordt mondeling gedeeld in de Kerngroep. De partners hoeven niets te documenteren.

De informatie over risicosignalen die bij de andere partners wordt opgehaald, wordt alleen met ja of nee beantwoord.

Specifieke informatie is niet noodzakelijk. De basisinformatie die geregistreerd wordt zijn naam en geboortedatum.

Deze informatie wordt bij de partners opgehaald:

- Leerplicht/RMC: schooluitval en inschrijving (ja/nee)
- Wijkteam: in actieve begeleiding (ja/nee)

Dit betreffen individuen die niet worden besproken in de Kerngroep, maar wel relevant zijn omdat zij bijvoorbeeld meelopen met betrokkenen die wel een oranje of rode indicatie hebben gekregen. Dit is van belang om het groepsgedrag in kaart te kunnen brengen.

Oranje staat voor de individuen waarvan zorg- en overlastsignalen van meerdere partners bekend zijn en waar sociaal aanbod nodig is om in verbinding met het individu te komen.

Over het individu wordt de volgende informatie verzameld:

- Wat is het groepsgedrag?
- Zijn er risicosignalen?
- Vormt de persoon een risico voor het gezin?

Ook hier wordt zo veel mogelijk geantwoord met ja of nee. Wel wordt er aangegeven op welk domein de risicosignalen zich bevinden. De basisinformatie die geregistreerd wordt is: naam, adres, woonplaats, geboortedatum en BSN.

Deze informatie wordt bij de partners opgehaald:

- Leerplicht/RMC: schooluitval en inschrijving (ja/nee)
- Sociaal Wijkteam: in actieve begeleiding (ja/nee)
- Woningcorporatie: overlastsignalen (ja/nee)
- BRP: adresgegevens (ja/nee)
- Jeugdbescherming/politie/OM: risicosignalen (ja/nee)

De basisinformatie die geregistreerd wordt van de gezinsleden zijn: naam en geboortedatum. Dit in het kader van vroeg signalering zodat risicofactoren in kaart kunnen worden gebracht. Er wordt specifieke informatie opgevraagd over de volgende onderwerpen:

- Vormt de persoon een risico voor het gezin?
- Zijn er risicosignalen?

Rood staat voor de individuen waarvan hulpverlening en Politie aangeven dat de huidige hulpverlening onvoldoende heeft gewerkt en dat problematisch gedrag continueert. Van dit individu wordt een ‘Nee-dossier’ opgebouwd (dossier met geweigerde hulpverlening). Het kan soms voorkomen dat de jongere ook in het Veiligheidshuis besproken wordt. Indien dit het geval is, wordt er altijd met de procesregisseur van het Veiligheidshuis afstemming gezocht.

Individen voldoen aan de volgende aanvullende criteria:

- Er zijn meerdere politiecontacten in het afgelopen jaar gerelateerd aan overlast, criminaliteit en/of ondermijnd gedrag.
- Het individu maakt onderdeel uit van een netwerk met overlast en criminaliteit en heeft impact op de wijk.
- Het individu en/of zijn gezinssysteem heeft een sociaal aanbod geweigerd of onvoldoende meegewerkt, of;
- Het individu heeft een sociaal aanbod geaccepteerd, maar continueert zijn overlastgevend-, of crimineel gedrag.

Individen met de voorlopige code ‘rood’, zullen eerst een laatste kans gesprek krijgen. Wanneer het gedrag n.a.v. dit gesprek niet veranderd, worden zij opgeschaald naar een repressieve aanpak. Hiervoor is het noodzakelijk om specifieke informatie te verzamelen. Dit wordt gedaan over de volgende onderwerpen:

- Wat is het groepsgedrag?
- Zijn er risicosignalen?

De basinformatie die geregistreerd wordt zijn: naam, adres, woonplaats, geboortedatum en BSN. Deze informatie wordt bij de partners opgehaald:

- Leerplicht/RMC: schooluitval en inschrijving (ja/nee)
- Wijkteam: in actieve begeleiding (ja/nee)
- Woningcorporatie: overlastsignalen, huurachterstand, overige bijzonderheden.
- BRP: adresgegevens, informatie over rijbewijs en reisdocumenten
- Jeugdbescherming/politie/OM: risicosignalen (ja/nee)
- CJIB: overzicht opvragen
- RIEC: bekend (ja/nee)

De basisinformatie die geregistreerd wordt van de gezinsleden zijn: naam en geboortedatum. Ook hier het kader van vroeg signalering zodat risicofactoren in kaart kunnen worden gebracht. Er wordt specifieke informatie opgevraagd over de volgende onderwerpen:

- Vormt de persoon een risico voor het gezin?
- Zijn er risicosignalen?

De groepsanalyse

Parallel aan de individuele benadering is een groepsbenadering in de kleurcodering. Zaak is om individuen in de rode categorie steeds verder te isoleren van individuen die wel (zij het met enige pressie) ontvankelijk zijn om in verbinding met professionals ander gedrag te gaan vertonen. Partijen gaan dus trechtersen welke namen worden doorgezet naar de Kerngroep of het Interventieteam om te voorkomen dat veel namen (onnodig) worden doorgezet. In de kerngroep komen de signalen binnen, waarna er gezamenlijk (door de regisseur en de voorzitter) wordt besloten om een analyse-dag te houden om een groep en/of individu te bespreken.

Om tot een of integrale aanpak te komen is deze analyse noodzakelijk. De kern van het groepsplan, de zogeheten spinnenwebanalyse, bestaat uit informatie verzamelen en analyseren door op basis van die informatie te komen tot een uitvoeringsplan. Het verzamelen van de informatie vindt plaats aan de hand van acht leefgebieden (leefgebiedenmatrix). De mate van extra informatieverzameling, naast de al verzamelde gegevens, wordt gedaan op basis van de grove inschaling en codering die heeft plaatsgevonden.

De analyse op groepsniveau wordt gedaan aan de hand van de volgende informatie:

- Wat is de relatie van het individu in relatie tot de groep?
- Wat zijn de diverse rollen per individu in het groepsgedrag?
- Wat zijn de bewegingen van de groep (wijk, gemeente, regio, landelijk, internationaal)?
- Wat zijn mogelijke inbreekpunten in het groepsproces?

Dit is ook al gedaan in de vorige stadia en kan mogelijk voor een groot deel uit C3 worden gehaald.

Analyse op omgeving

Naast de analyse op persoonsniveau en op groepsniveau wordt informatie verzameld over de fysieke omgeving. Alle data samen zijn waardevol voor de groepsanalyse en voor aanbevelingen rondom de (groepsgerichte) maatregelen. Ook kan de informatie nuttig zijn om eventuele fysieke ingrepen in de omgeving in kaart te brengen.

Voor de analyse op de omgeving wordt de volgende informatie opgehaald:

- Wat is de impact van het individu en de groep op de wijk?
- Een wijkscan met sterke en zwakke punten in de fysieke en sociale wijkinfrastructuur (geografische plotkaart)

De leefgebiedenmatrix

Scholing

- Er wordt in kaart gebracht of de overlastgever naar school gaat en of er al sprake is van een startkwalificatie. Een jongerenwerker kan bijvoorbeeld samen met een jongere de mogelijkheden bekijken voor het volgen van een opleiding of het maken van een beroepskeuzetest.
- Aanbieden van ondersteuning.
- In contact brengen met rolmodellen als stimulans voor het volgen van een opleiding of opleidingskeuze.
- Het, in samenwerking met scholen, organiseren van een informatieavond over opleiding en studiekeuze.

Arbeid

- Er wordt in kaart gebracht of de overlastgever of andere gezinsleden al werken (bijbaan of fulltime) of op zoek is naar werk.
- Helpen bij het bepalen van baankeuze of baanswitch d.m.v. een beroepskeuzetest.
- Aanbieden van ondersteuning.
- Ondersteunen opstellen cv en sollicitatiebrief.
- Vacatures zoeken zowel online, via het netwerk van de overlastgever/ gezinslid als het netwerk van werkgevers/werkmakelaar van de gemeente.

Financiën

- Er wordt in kaart gebracht wat de inkomsten zijn van de overlastgever/gezinslid en/of hij/zij schulden heeft.
- Aanbieden van ondersteuning waaronder schuldhulpverlening en/ of het meegaan naar samenwerkingspartners op het gebied van financiën of juridische ondersteuning.
- Ondersteuning m.b.t. regelingen en ondersteuning bij het aanvragen van fondsen (b.v. jeugdsportfonds, stichting leergeld, huiswerkbegeleiding en minimegelingen).
- Workshop of training aanbieden op het gebied van financiën zoals budgetteren.

Gezondheid

- Er wordt in kaart gebracht wat de geestelijke en lichamelijke gezondheid is van de overlastgever/gezinsleden (middelengebruik, lichamelijke beperkingen en hulpverleningsverleden).
- Melding in de VIR (Verwijsindex Registratie) bij zorgsignalen.
- Aanbieden van hulpverlening zoals Intensief Casemanagement, opvoedondersteuning, schuldhulpverlening etc.).
- Workshop of training aanbieden op het gebied van seksualiteit, middelengebruik, depressie, gezonde voeding en eenzaamheid.

Wonen

- Er wordt in kaart gebracht wat de woonsituatie is van de overlastgever/gezin (moeilijke situatie thuis, thuiswonend, zelfstandig of dakloos).
- Helpen met postadres aanvragen bij dak- of thuislozen.
- Meegaan naar samenwerkingspartners op het gebied van wonen.

Sociaal netwerk

- Er wordt in kaart gebracht wat het sociaal netwerk is van de overlastgever/gezin. Visueel in kaart brengen van het sociaal netwerk (familie, vrienden, kennissen) door middel van een sociogram.
- Signaleren van contacten offline en online in een verkeerd sociaal netwerk (criminaliteit, middelengebruik). Wanneer hier zorgen over zijn wordt dit opgepakt door de Kerngroep leden.

Vrije tijd

- Er wordt in kaart gebracht wat de vrijetijdsbesteding is van de overlastgever/gezinsleden.
- In kaart brengen van vrijetijdsbesteding (sport, hobby's en interesses).
- In contact brengen met sportverenigingen.
- Stimuleren voor het aanvragen van bewonersinitiatieven.

Justitie

- Er wordt in kaart gebracht wat de justitiële contacten zijn van de overlastgever/gezinsleden.
- In kaart brengen of er sprake is van overlastgevend/crimineel gedrag. Wanneer er zorgen zijn wordt dit besproken in de kerngroep.
- Contact opnemen met het CJIB-ketenloket (schuldregelingen, openstaande vorderingen).
- Adviseren van mogelijkheden om slachtofferschap te melden voor o.a. 'online exposing', pasfraude, vormen van cybercrime of andere criminele activiteiten.
- VOG aanvragen en inzicht geven in VOG-status.

De informatie van diverse partners levert per groep en overlastgever een uitgebreide analyse op. Deze analyse dient voor het ontwikkelen, integreren en vormgeven van het sociaal aanbod aan de overlastgever. Zoals beschreven bepalen partners of bemiddeling nodig is naar hulpverlening, scholing of werk. Een sociaal (preventief) aanbod kan plaatsvinden op alle acht de leefgebieden.

De Kerngroep

Onder leiding van de voorzitter wordt een (netto) lijst opgesteld met individuen die voldoen aan de overige selectiecriteria:

- Het individu maakt onderdeel uit van een netwerk dat overlast en/of criminaliteit veroorzaakt wat weer een negatieve invloed heeft op de leefbaarheid van de wijk.
- Deze overlast signalen worden gedeeld door betrokken partners in de Kerngroep.
- Er zijn zorgsignalen op meerdere leefgebieden en binnen het gezinssysteem waartoe het individu behoort.
- Vervolgens vindt het eerste overleg plaats waarbij zowel de voorzitter van de Kerngroep als de regisseur van het Interventieteam aanwezig zijn. Voordat dit overleg plaatsvindt ontvangen de individuen die worden besproken gedurende het (Kerngroep) overleg een brief waarin staat dat zij onder de aandacht zijn en daarom worden besproken gedurende het overleg. Belangrijke elementen in deze fase zijn:
- Op basis van de casus wordt besloten welke individuen opnieuw een sociaal aanbod krijgen via de Kerngroep en bij wie meteen het Interventieteam wordt ingezet. Dit wordt samen met de betrokken partijen besloten.
- Dit kunnen nieuwe aanmeldingen zijn, maar ook individuen die al eerder zijn besproken worden nog een keer genoemd om gezamenlijk te beoordelen of er verbeteringen zijn opgetreden ten aanzien van het overlastgevend en/of criminele gedrag en of er meer/minder interventies ingezet moeten worden.
- Gedurende dit proces blijven de betrokken partijen informatie verzamelen over betrokken individuen. Dit wordt ingevoerd in het beveiligde systeem.

Veiligheidspartners en sociale partners werken nauw samen, onder regie van de voorzitter. In de Kerngroep gaan partners op uitvoerend niveau integraal met elkaar aan de slag in de aanpak van een problematische groep. De Kerngroep doorloopt daarin op grote lijnen de volgende stappen:

- Richt zich op het samenstellen en inzetten van een sociaal aanbod voor aangedragen personen in de verwachting dat dit aanbod voor die situatie de overlast, hinder, fraude en/of criminaliteit zal voorkomen en/of tegengaan.
- Het aanbod kenmerkt zich door individueel maatwerk, passend bij de aangedragen situatie, met een positieve insteek (er worden kansen geboden).
- Indien, naar oordeel van de Kerngroep, het sociaal aanbod in voorkomende situaties niet aanslaat (niet-willers) dan kan de betreffende situatie worden doorgeleid naar het Interventieteam.
- Gedurende het Kerngroep overleg wordt van iedere casus een plan van aanpak opgesteld waarin staat welke taken de professionals hebben. Dit wordt weergegeven in het beveiligde systeem en gecommuniceerd met de betreffende partner. De Partner/ partners houden contact met de voorzitter indien er relevante ontwikkelingen zijn.

Het Interventieteam

Het uiteindelijke doel is om het gedrag van het individu en indien nodig het gezin zodanig te beïnvloeden dat het overlastgevende gedrag stopt, met als resultaat het bieden van perspectief en volwaardige participatie in de samenleving. Als repressiemiddel wordt drang en dwang ingezet. Er volgen huisbezoeken van het Interventieteam bij de 'niet-willers' en bij hun familieleden en vrienden of overige personen die mogelijke en positieve invloed kunnen uitoefenen. Indien personen meewerken worden harde afspraken gemaakt met de betrokkene en houdt het Interventieteam de betrokkene(n) ook aan deze afspraken. Zo wordt bijvoorbeeld verwacht dat de betrokkene ook zal meewerken. Wanneer zij dit niet doen hebben zij meteen de kans verspilt en gaat het Interventieteam overwegen wat de vervolgstappen zijn.

Plan van aanpak

Het kan zijn dat een betrokkene het aanbod weigert of onvoldoende coöperatief is. Voor deze 'niet-willers' zetten we per omgaande repressie in: het handavingsinstrument. In deze fase hebben de gemeente, politie en sociale dienst een nadrukkelijke opdracht en trekken alle andere partners zich terug. Ze benaderen het individu en hun gezinnen niet meer actief. Wanneer de overlastgever hen probeert te benaderen, verwijzen zij door naar het interventieteam.

Het interventieteam wordt dus pas ingezet, wanneer individuen en hun gezinnen het sociaal aanbod blijven weigeren en het negatieve problematische gedrag in de openbare ruimte zich blijft voortzetten. Het team gaat bij het individu en de familie- en vriendenkring op huisbezoek. Uit de praktijk blijkt dat in de meeste gevallen minimaal twee meldingen in de afgelopen zes maanden moeten zijn geweest voordat een huisbezoek wordt overwogen. Elke fase is erop gericht de situatie weer terug te leiden naar de voorgaande fase, zodat iedere ketenpartner zijn oorspronkelijke rol weer kan oppakken.

De ervaring leert dat er onder professionals in eerste instantie enige discussie kan ontstaan over het (tijdelijk) stoppen van het sociale aanbod. Ook wanneer overlast op straat aanhoudt en de overlastpleger is overgedragen aan het interventieteam. Mensen uit de zorg en hulpverlening benadrukken vaak dat het tegen hun beroepsethiek indruist om een cliënt het ‘recht op zorg’ te ontfemen door te stoppen met het sociale aanbod. Voor behandeling vanuit de GGZ is daarom een hardheidsclausule vastgesteld. Deze betreft drie situaties waarin - in overleg met het interventieteam - afwijking van het protocol mogelijk is. Hulpverleners zetten de zorg voort wanneer de betrokkene suïcidaal is, een gevaar voor zichzelf of anderen vormt en wanneer er sprake is van psychotische decompensatie. De casus kan in dit geval ook ingebracht worden in het stedelijk netwerk.

De burgemeester schrijft een brief, die bij binnenkomst wordt voorgelezen aan de overlastgever. Zo mobiliseer je de steun van familie en vrienden om het overlastgedrag van de ‘niet-willer’ te beëindigen. De handhavers zijn o.a. medewerkers van de gemeente, sociale dienst, handhaving en politie. Deze hebben van hun organisatie het mandaat om tijdens het huisbezoek handelend op te treden. Een voorbeeld hiervan is dat de SDD tijdens de spinwebanalyse of gedurende het huisbezoek genoeg bewijs heeft verzameld om een heronderzoek te starten, mogelijk de uitkering stop te zetten en de persoon in kwestie tijdens het huisbezoek hiervan te verwittigen. De overlastgever krijgt vervolgens de kans het sociaal aanbod alsnog te accepteren of de opdracht te stoppen met het ongewenste gedrag. Werkt dit verzoek niet, volgt het volgende bezoek. Een overlastgever in beeld bij het interventieteam kan bij een strafbaar feit rekenen op een snelle dagvaarding. In overleg met het OM kunnen casussen uitgelicht worden om aan berechting ook goede nazorg te koppelen. Dit vergt een goede afstemming met de Officier van Justitie.

Interventies

Ten eerste de huisbezoeken van het ‘interventieteam’. De burgemeester heeft daarnaast bestuurlijk gezien veel tools tot zijn beschikking in de aanpak van overlast die in samenwerking met team Veiligheid en het interventieteam worden ingezet. Om ervoor te zorgen dat dit op correcte wijze, maar ook op de meest efficiënte wijze wordt gedaan is er contact met een jurist binnen de gemeente die advies uitbrengt over het al dan niet inzetten van interventies en maatregelen.

Voorbeelden zijn:

APV

- Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

Gemeentewet

- Last onder bestuursdwang; 5:21 Awb jo. Artikel 125 Gemeentewet
- Last onder dwangsom; 5:31d Awb jo. Artikel 125 Gemeentewet
- Preventief fouilleren; artikel 151b Gemeentewet
- Cameratoezicht; artikel 151c Gemeentewet
- Bestuurlijke ophouding; artikel 154a Gemeentewet
- Bestuurlijke boete overlast openbare ruimte; artikel 154b Gemeentewet
- Dwangbevoegdheid; artikel 172 lid 2 Gemeentewet
- Lichte bevelsbevoegdheid; artikel 172 lid 3 Gemeentewet
- Gebiedsverbod, groepsverbod, meldplicht; artikel 172a Gemeentewet
- Bevel aan ouders 12-minners; artikel 172b Gemeentewet
- Toezicht openbare bijeenkomsten; artikel 174 Gemeentewet
- Wet Victoria: sluiting van woningen; artikel 174a Gemeentewet
- Noodbevel; artikel 175 Gemeentewet
- Noodverordening; artikel 176 Gemeentewet
- Ophoudingsbevoegdheid; artikel 176a Gemeentewet

Bijzondere wetten

- Wet tijdelijk huisverbod
- Wet verplichte GGZ
- Wet openbare manifestaties
- Wet Damocles; 13b Opiumwet
- Wet Victor; artikel 14 Woningwet
- Sluiten woning; artikel 17 Woningwet

Bijlage 3 – Partners en hun instrumenten

Om tot een zo effectief mogelijke aanpak te komen is van belang dat partijen van elkaar weten wat zij kunnen- en mogen doen op het gebied van interventies. Daarvoor hebben alle partners kort weergegeven wat zij precies kunnen- en mogen doen. Iedere partij heeft ter illustratie een aantal interventies genoemd. Het onderstaande overzicht is dus niet uitputtend, maar helpt mogelijk bij het beantwoorden van de vraag welke partij betrokken moet worden bij welk type overlast/ overlastgevers en daarmee uitgenodigd moet worden voor het casusoverleg.

Meldpunt Zorg & Overlast

Alle partners kunnen, indien hier reden voor is, nagaan bij het Meldpunt zorg & Overlast of een betrokkene GGZ problematiek heeft. Het Meldpunt mag geen inhoudelijke informatie geven, maar kan wel aangeven dat sprake is van een indicatie en dat zij al een traject zijn gestart. Hiermee wordt voorkomen dat partijen onnodig casussen bespreken en wordt voorkomen dat dubbelwerk wordt geleverd of dat partijen elkaar passeren door beide een traject te starten.

Er zijn dus verschillende sporen zichtbaar. Aan de ene kant het doorzetten naar de wijkmanager waarbij hij of zij met de partners gaat kijken naar de interventie mogelijkheden en aan de andere kant de partijen die zelf vanuit hun expertise een traject starten. De partijen die op dit moment betrokken zijn bij een casus moeten daarom op basis van de informatie een goede afweging maken welke partijen de beste hulp kunnen bieden om vervolgens de keuze te maken om een casus al dan niet door te zetten naar de wijkmanager. Hier ligt de verantwoording bij de professionals, waarbij iedereen op basis van zijn of haar deskundigheid aan elkaar communiceert wanneer zij als partner het beste ingezet kunnen worden. Hierdoor kan onder andere het Meldpunt de beste zorg bieden aan de betrokkene.

Woningcorporaties

Net als bij het Meldpunt Zorg & Overlast kan het, afhankelijk van de casus, relevant zijn om bij de woningcorporatie na te gaan of zij klachten van overlast hebben ontvangen en welke status hun dossier heeft. Hier moet goed onderscheid worden gemaakt tussen woonoverlast en de openbare ruimte, maar ook wanneer het de openbare ruimte betreft heeft de corporatie verschillende mogelijkheden op het gebied van interventies, namelijk:

- Aanspreken op gedrag (van kind(eren) of inwoners)
- Aanschrijven en mededelen dat het overlast gevend gedrag consequenties kan hebben voor de huurovereenkomst
- WoCo kan een buurtonderzoek uitzetten onder haar huurders in het gebied (portiek, plein, straat) waar overlast is.
- WoCo kan een overlastprocedure opstarten tegen de hoofdhuurder wiens kind, inwoner of zelf zware overlast veroorzaakt in de omgeving van het gehuurde. (Hoofdhuurder mag verantwoordelijk worden gehouden voor de overlast die veroorzaakt wordt door inwonenden (Huurrecht)

Stichting Werkshop

Bij Stichting Workshop vinden wij dat iedereen een kans verdient op een mooie en stabiele toekomst. Mensen die door omstandigheden moeite hebben om zich staande te houden in de huidige maatschappij begeleiden wij door ze bewust te maken van hun talenten en kansen en mogelijkheden op het gebied van school, werk en talentontwikkeling.

“Mensen een kans te geven om actief deel te nemen aan de maatschappij en arbeidsmarkt (leven lang ontwikkelen) om zodoende onafhankelijk te kunnen leven.”

In ons team geloven we dat iedereen een kans verdient op een stabiele en mooie toekomst. Als wij met onze inzet en passie hierbij een bijdrage aan kunnen leveren, dan zijn wij zeer tevreden.

Wij zeggen altijd, “Wij door gaan waar anderen stoppen.”

Gedurende het gehele traject is er sprake van coaching door een professionele jobcoach. Doel van de coaching is om de kans op duurzame plaatsing te vergroten. Dit doen we door de deelnemer te begeleiden omtrent vraagstukken omtrent het werk, de werkvloer en eventuele gevolgen in de privé context.

Voorbeelden zijn:

- vragen omtrent de financiële gevolgen van weer aan het werk gaan;
- het woon- werkverkeer
- omgaan met collega's;
- omgaan met leidinggevende;
- balans is werk en privé;
- conditie en fitheid.

Halt

Halt richt zich al meer dan veertig jaar op het voorkomen en bestraffen van jeugdcriminaliteit. Vanuit de overtuiging dat jongeren een tweede kans verdienen. Onder jeugdcriminaliteit verstaan wij: gedrag van jongeren van 12 tot 23 jaar waarmee bepaalde- in wetten vastgelegde – normen worden overtreden en waarop een straf staat. Halt heeft de wettelijke taak om strafbaar gedrag onder jongeren aan te pakken, zonder dat de jongere een strafblad krijgt. De jongere krijgt letterlijk een tweede kans. Zo'n 16.000 jongeren per jaar krijgen een Halt-interventie opgelegd.

Hiernaast zijn er ook nog veel jongeren die door de school, de sportvereniging of de gemeente worden doorverwezen na het vertonen van grensoverschrijdend gedrag. De jongeren worden doorgestuurd naar Halt voor één van de preventieve Halt-interventies. Naast deze individuele interventies geeft Halt ook voorlichtingen op scholen, sportverenigingen of in de wijk. En doen we samen met partners mee aan een projectmatige of wijk gebonden aanpak die is gericht op een veilige samenleving. Hierdoor zijn medewerkers van Halt goed op de hoogte van wat er speelt onder jongeren en wat de nieuwste trends zijn.

Missie en visie

Iedere jongere een kansrijke toekomst door van fouten te leren en ze goed te maken. Jongeren leren door te onderzoeken en grenzen te verkennen. Soms gaan ze daarbij te ver. Grensoverschrijdend gedrag vormt een bedreiging voor een kansrijke toekomst. Weten wat je grenzen zijn en hiernaar handelen is belangrijk voor een kansrijke toekomst.

Halt wil daarom jongeren helpen fouten te voorkomen, hen laten leren van fouten en hen de kans geven eenmaal gemaakt fouten te herstellen. Daarmee zijn jongeren zelf geholpen, maar ook slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag en de maatschappij in brede zin.

De visie van Halt

Halt is actief waar jongeren actief zijn. Halt is daarom:

- in verbinding met zowel de justitieketen als met de lokale jeugdpartners: scholen, wijkteams, jeugdinstanties en sportverenigingen.
- In ontwikkeling om steeds beter maatwerk te leveren, gericht op de problemen van de jongere en op de impact die het gedrag van de jongere heeft op slachtoffers en maatschappij
- In control door professionele medewerkers en goede bedrijfsvoering.

Mogelijkheden Halt:

- Voorlichtingen op basisonderwijs (groep en 8)
- Voorlichtingen op middelbaar onderwijs. Voornamelijk de 1e en 2e klas, maar sinds kort zijn er voorlichtingen beschikbaar voor hogere klassen en het MBO. Onderwerpen zijn:
 - Jeugdcriminaliteit
 - Online veiligheid
 - Invloed van de groep
 - Veilig publieke taak
 - Wapens & geweld
 - Online fraude en cybercriminaliteit
 - Geldezels
 - De kosten van snel geld verdienen (ondermijning)
- Voorlichtingen aan ouders van leerlingen (online veiligheid en invloed van de groep)
- Halt interventie (doorverwijzing via politie, leerplicht of BOA0)
- Spreekuur op school (preventieve Halt gesprekken)
- Reprimandegesprekken (dit is een optie die nog in de verkenningfase zit)
- ART (boosheidscontroletraining) op school in groepjes
- ART individueel (doorverwijzing via KNVB)
- Cyber 24 begeleiden aan kleine groepjes leerlingen (<https://hetccv.nl/onderwerpen/cybercrime/cyber24/>)
- Preventieve gesprekken met jeugd onder de 12 jaar
- Meedenken in gemeente-overleggen over jeugdoverlast, zowel in de wijk als online
- Samenwerking met jongrenwerk rondom voorlichting geven

Buurtwerk – Het Vogelnest

Het Vogelnest is een ontmoetingsplaats voor bewoners uit de Vogelbuurt. Onze plek is op het Vogelplein in de vorm van een koffiebar. Koffie is het middel om ontmoeting te stimuleren. Door onze positieve uitstraling vertonen mensen minder overlastgevend gedrag.

Doordat wij dagelijks aanwezig zijn op het Vogelplein, en als team veel met elkaar communiceren, zijn wij goed op de hoogte van wat er speelt op het plein en in de wijk.

Wij zien heel veel van wat er gebeurt, registreren in een vroeg stadium en registreren breed, doordat we iedere dag aanwezig zijn.

Vaak kunnen wij een groot deel van het netwerk rondom de persoon in kaart brengen. Wij brengen alleen positieve dingen waardoor we mensen ook op een positieve manier aan kunnen spreken, mensen helpen ons graag. Veelal bouwen wij, ook met personen die overlastgevend gedrag vertonen, een vertrouwensband op.

Interventies en initiatieven vanuit buurtwerk:

- In gesprek gaan met bewoners door bij ze langs te gaan
- Buurtoverleg organiseren
- Activiteiten aanbieden

De gemeente

Hier is belangrijk dat goed voor ogen is dat sprake is van overlast in de openbare ruimte en geen woonoverlast, aangezien er dan verschillende interventie mogelijkheden zijn. Indien bij een casus sprake is van overlap is het aan de wijkmanager om te beoordelen welke interventies ingezet mogen worden. De gemeente (in naam van de burgemeester) kan bestuurlijke maatregelen opleggen. Een aantal zijn al weergegeven in de bijlage t.a.v. de Kerngroep en het Interventieteam, maar hieronder zijn nog een aantal weergegeven:

- Het aanwijzen van een gebied waar politie preventief mag fouilleren.
- Gebiedsverbod instellen voor bepaalde individuen.
- Een samenscholingsverbod instellen op bepaalde plekken.
- Plaatsen van cameratoezicht.

Politie

- Toezicht
- Handhaving
- Waarschuwen
- Opleggen wijkverboden
- Boetes
- Camera's plaatsen

Handhaving

- Surveillance
- Waarschuwen
- Opleggen wijkverboden
- Buurtonderzoek

Jeugdwerk/ jongerenwerk

- In gesprek gaan met de jongeren om te achterhalen wat mogelijke redenen zijn voor het overlastgevende gedrag.
- Activiteiten aanbieden, zoals sporten
- Begeleiden naar zorg en/of onderwijs

Jeugd Preventieteam

Het Jeugd Preventie Team (JPT) is een samenwerkingsverband tussen de politie en Stichting Jeugdteams Zuid-Holland Zuid. Medewerkers van de politie, Halt en Leerplicht kunnen door middel van een zorgmelding jongeren aanmelden bij het JPT. Het JPT begeleidt jongeren tot 18 jaar die in aanraking zijn gekomen met de politie. Voor jongeren onder 12 jaar wordt de speciaal hiervoor ontwikkelde methodiek BASTA! ingezet en uitgevoerd door de trajectbegeleiders van het JPT. Onze doelgroep bestaat uit:

- Jongeren die herhaaldelijk licht strafbare feiten plegen en daarmee een verhoogd risico lopen op een criminele carrière;
- First-offenders: jongeren die voor het eerst met de politie in contact komen voor een relatief licht strafbaar feit (bijvoorbeeld een winkeldiefstal of een vernieling);
- Jongeren die signaalgedrag laten zien (zoals bijvoorbeeld weglopen, spijbelen, rondhangen) of overlast veroorzaken;
- Jongeren over wie zorg bestaat: dat kan zijn omdat ze bijvoorbeeld slachtoffer zijn van pesten of onder groepsdruk staan van andere jongeren. Het JPT werkt preventief. Na aanmelding wordt direct contact opgenomen met de jongere en het gezin.

De begeleiding is outreachend, praktisch, concreet en richt zich op de leefgebieden thuis, school/werk, vrijetijdsbesteding en delict gedrag. Wij zijn werkzaam in de gehele regio Zuid-Holland Zuid.

Sociaal Wijkteam

- Individueel zog traject
- Vrijetijdsbesteding
- Hulp aanbieden om individuen aan het werk te krijgen
- Methode: jongeren op de rit
- Schoolmaatschappelijk werk
- OK coaches
- Opvoedondersteuning

Zorg en Veiligheidshuis

- Faciliteert en biedt procesregie in de meest complexe domeinoverstijgende casuïstiek.
- Fungeert als kennisknooppunt voor multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek en als vraagbaak voor de netwerkpartners en professionals;
- De regietafels van het zorg- en veiligheidshuis richten zich op de volgende doelgroepen:
 - o jeugd en jeugdgroepen
 - o (jong) Volwassenen-complex
 - o Huiselijk Geweld (waaronder stalking)
 - o Nazorg en re-integratie van (ex-)gedetineerden

Bijlage 4 – Brief vanuit de Kerngroep jonger dan 18 jaar

Geachte meneer, mevrouw,

In een aantal wijken in Dordrecht wordt door groepen jongeren en (jong)volwassenen overlast veroorzaakt. Soms is sprake van criminele activiteiten. Voor het tegengaan van deze overlast voert gemeente Dordrecht de Aanpak Overlast in de openbare ruimte al geruime tijd uit.

Wat is de Aanpak Overlast?

De Aanpak Overlast in de openbare ruimte is gericht op groepen die overlast veroorzaken. De Kerngroep richt zich op het inzetten van sociaal aanbod, zoals toeleiding naar werk, scholing of zorg- en hulpverlening. Het sociaal aanbod is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Indien resultaat en/of medewerking van u en uw kind uitblijft, wordt het Interventieteam ingeschakeld. Het Interventieteam bezoekt personen die overlast veroorzaken, maar ook hun familieleden en vrienden. Het Interventieteam wil duidelijk maken dat de situatie ernstig is en de overlast moet stoppen.

Wie zijn betrokken bij de Aanpak Overlast?

De Kerngroep bestaat uit sociale- en veiligheidspartners uit de gemeente Dordrecht. Zij werken nauw samen onder regie van de gemeentelijke regisseur. Het Interventieteam bestaat uit vertegenwoordigers van de Gemeente, de Politie en de Sociale Dienst. Deze vertegenwoordigers zijn belast met het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften.

Waarom ontvangt u deze brief?

U ontvangt deze brief ter kennisgeving dat uw kind in de Aanpak Overlast zit en informatie over uw kind gedeeld kan worden in de Kerngroep of in het Interventieteam.

Meer informatie?

Heeft u vragen of wilt u meer informatie, dan kunt u contact opnemen met de gemeentelijke regisseur, telefonisch via het nummer 06 522 62 347 of door een e-mail te sturen naar taskforceoverlast@dordrecht.nl

Hoogachtend,

Het college van Burgemeester en Wethouders
namens dezen,
de burgemeester van Dordrecht

mr. A.W. Kolff

Bijlage 5 – Brief vanuit de Kerngroep ouder dan 18 jaar

Geachte meneer, mevrouw,

In een aantal wijken in Dordrecht wordt door groepen jongeren en (jong)volwassenen overlast veroorzaakt. Soms is sprake van criminele activiteiten. Voor het tegengaan van deze overlast voert gemeente Dordrecht de Aanpak Overlast in de openbare ruimte al geruime tijd uit.

Wat is de Aanpak Overlast?

De Aanpak Overlast in de openbare ruimte is gericht op groepen die overlast veroorzaken. De Kerngroep richt zich op het inzetten van sociaal aanbod, zoals toeleiding naar werk, scholing of zorg- en hulpverlening. Het sociaal aanbod is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Indien resultaat en/of medewerking van u uitblijft, wordt het Interventieteam ingeschakeld. Het Interventieteam bezoekt personen die overlast veroorzaken, maar ook hun familieleden en vrienden. Het Interventieteam wil duidelijk maken dat de situatie ernstig is en de overlast moet stoppen.

Wie zijn betrokken bij de Aanpak Overlast?

De Kerngroep bestaat uit sociale- en veiligheidspartners uit de gemeente Dordrecht. Zij werken nauw samen onder regie van de gemeentelijke regisseur. Het Interventieteam bestaat uit vertegenwoordigers van de Gemeente, de Politie en de Sociale Dienst. Deze vertegenwoordigers zijn belast met het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften.

Waarom ontvangt u deze brief?

U ontvangt deze brief ter kennisgeving dat u in de Aanpak Overlast zit en informatie over u gedeeld kan worden in de Kerngroep of in het Interventieteam.

Meer informatie?

Heeft u vragen of wilt u meer informatie, dan kunt u contact opnemen met de gemeentelijke regisseur, telefonisch via het nummer 06 522 62 347 of door een e-mail te sturen naar taskforceoverlast@dordrecht.nl

Hoogachtend,

Het college van Burgemeester en Wethouders
namens dezen,
de burgemeester van Dordrecht

mr. A.W. Kolff

Bijlage 6 – Brief van de burgemeester inzet Interventieteam

Geachte mevrouw, meneer,

In een aantal wijken in Dordrecht zijn personen in beeld omdat zij regelmatig overlast veroorzaken en/of zich bezig houden met ondermijnende criminele activiteiten. De gemeente wil hier een einde aan maken.

Het Interventieteam

Aan uw deur staat het Interventieteam. Het Interventieteam bezoekt personen die regelmatig overlast veroorzaken en/of zich bezig houden met ondermijnende criminele activiteiten. Het Interventieteam bezoekt ook familieleden en vrienden. Het Interventieteam wil duidelijk maken dat de situatie ernstig is en vraagt u mee te werken om de overlast te beëindigen.

Wat komt het Interventieteam doen?

Het Interventieteam komt bij u langs om te controleren en te registreren. Er wordt gecontroleerd of u zich aan de regels houdt, waaronder regels over, werk en inkomen, inwoning en het betalen van belasting. Dit kan vaker gaan gebeuren. Als wordt vastgesteld dat er andere problemen spelen, thuis, op school of op het werk, dan kan het team u verder helpen. Bijvoorbeeld door u te verwijzen naar zorg- en hulpverlening.

Wie zijn erbij betrokken?

Het Interventieteam bestaat uit vertegenwoordigers van gemeente, politie, Sociale Dienst en de Belastingdienst. Deze vertegenwoordigers zijn belast met het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften.

Meer informatie?

Heeft u vragen of wilt u meer informatie, dan kunt u contact opnemen met de regisseur Interventieteam, via telefoonnummer 06 34 30 05 99.

Het college van Burgemeester en Wethouders
namens dezen,
de burgemeester van Dordrecht

Mr. A.W. Kolff

Bijlage 7 - stappenplan

